

ADVIES van AGION uitgebracht op 14/09/2017

aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs

over de selectie en rangschikking van de aanvragen van het gesubsidieerd onderwijs betreffende de alternatieve financiering van schoolinfrastructuur via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten.

1. Inleiding

Het belang van schoolinfrastructuur is aangegeven in zowel het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 als in de beleidsnota Onderwijs 2014-2019. Daarbij werd in het Vlaams Regeerakkoord geopteerd voor het benutten van alternatieve mogelijkheden – voor zover haalbaar, wenselijk en rekening houdend met hun ESR-impact op de schuldgraad en juridische eenvoud. De conceptnota Masterplan Scholenbouw, die op 17 juli 2015 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering, vermeldt onder de doelstelling “Alternatieve financieringsbronnen aanboren”, het opzetten van nieuwe projectspecifieke DBFM-operaties. Alternatieve financiering zal in de toekomst noodzakelijk blijven in scholenbouw gelet op de beschikbare overheidsmiddelen. Bijkomende inspanningen via alternatieve financiering dringen zich dan ook op. In dat kader werd het decreet van 25 november 2016 betreffende de alternatieve financiering van schoolinfrastructuur via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten goedgekeurd (publicatie: BS, 10 januari 2017) (hierna genoemd “het decreet”).

Het nieuw DBFM-investeringsprogramma in schoolinfrastructuur houdt in dat één of meer inrichtende machten het ontwerp (design), de bouw (build), de financiering (finance) en het onderhoud gedurende 30 jaar (maintain) van één of meer scholenbouwprojecten in de markt plaatsen en gunnen aan een private partner (de projectvennootschap). Tijdens de dertigjarige beschikbaarheidsperiode betalen de schoolbesturen aan de projectvennootschap een beschikbaarheidsvergoeding waarvoor ze een DBFM-toelage krijgen van de Vlaamse Overheid. Daarbij worden de inrichtende machten rechtstreeks betrokken. Zij zijn verantwoordelijk voor de overheidsopdrachtenprocedure tot aanduiding van de private partner. De inrichtende machten worden hierbij ondersteund vanuit de Vlaamse Overheid. Bij uitvoeringsbesluit van 16 december 2016 heeft de Vlaamse Regering een projectbureau opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de onderwijsnetten, de Vlaamse Overheid en deskundigen m.b.t. schoolinfrastructuur en/of PPS. Het projectbureau ondersteunt AGION bij de voorbereiding van de ingediende aanvragen. AGION en het projectbureau ondersteunen de inrichtende machten in de overheidsopdrachtenprocedure voor het aanduiden van de private partner. Zo zal AGION in samenwerking met School Invest NV de nodige type-opdrachtdocumenten opmaken, waaronder een model van DBFM-overeenkomst.

Voor de betoelaging van dit DBFM-programma voorziet het decreet jaarlijks maximaal 22,5 miljoen euro.

In het kader van de selectie en rangschikking van de nieuwe DBFM-projecten voorziet het decreet dat AGION een advies geeft m.b.t. de aanvragen van het gesubsidieerd onderwijs. Het GO! maakt een eigen advies op voor de projecten van het Gemeenschapsonderwijs. Beide adviezen worden bezorgd aan de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs. Voorliggende nota omvat het advies van AGION over de selectie en rangschikking van de ingediende aanvragen van het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs voor het nieuw projectspecifiek DBFM-programma.

2. Oproep

De Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs lanceerde op 5 maart 2017 een oproep naar de inrichtende machten om deel te nemen aan het nieuw projectspecifiek DBFM-programma. De aanvragen daartoe dienden uiterlijk 31 mei 2017 te worden ingediend door de inrichtende machten bij AGION op dbfm@agion.be. Het daarvoor te gebruiken model van aanvraagdocument was beschikbaar op de website van AGION (www.agion.be).

Zowel instellingen voor het gewoon en het buitengewoon basis- en secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs, internaten als centra voor leerlingenbegeleiding in Vlaanderen en Brussel (Nederlandstalig onderwijs) konden zich kandidaat stellen om in aanmerking te komen voor dit DBFM-programma.

In het kader van de aanvraag diende een inrichtende macht ervoor te opteren ofwel één scholenbouwproject te realiseren, ofwel in een projectcluster verschillende scholenbouwprojecten te realiseren, ofwel met meerdere inrichtende machten samen één scholenbouwproject of in een projectcluster verschillende scholenbouwprojecten te realiseren. Daarbij geldt weliswaar de voorwaarde dat het scholenbouwproject of de projectcluster voldoende groot is: het project of de cluster van projecten heeft bij voorkeur een investeringskost van 40 à 50 miljoen euro met een minimum van 20 miljoen euro. Voor elk individueel scholenbouwproject in de cluster wordt een minimale bruto-gebouwooppervlakte van 2.000 m² vooropgesteld.

De aanvraag moet een onderbouwde projectomschrijving en een bouwprogramma bevatten alsook een motiveringsnota waarin voldoende duiding en onderbouwing wordt gegeven bij het project in het licht van de decretale selectiecriteria. De aanvraag moet alle nodige en relevante informatie bevatten om het projectspecifiek DBFM-programma te kunnen selecteren en rangschikken. Per individueel scholenbouwproject wordt een afzonderlijk aanvraagdocument ingediend.

In de aanvraag wordt per betrokken onderwijsinstelling ook het voorgeschreven AGION-informatieformulier toegevoegd met opgave van de gegevens die nodig zijn voor de berekening en controle van de fysische normen op basis van de meest actuele leerlingcijfers.

3. Ingediende aanvragen

De oproep kan een succes genoemd worden. Er werden 52 aanvragen ingediend, waarvan 43 aanvragen voor het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs en 9 aanvragen voor GO!-projecten (zoals reeds is vermeld worden deze laatste aanvragen rechtstreeks ingediend bij de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs). Er werden 12 clusters ingediend van 2 of meer projecten. 9 projecten werden individueel ingediend. Vanuit alle Vlaamse provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden er kandidaat-dossiers ingediend. In bijna alle projecten gaat het om een volledige nieuwbouw. De 52 ingediende aanvragen zijn goed voor meer dan 300.000 m² aan totale gebouwooppervlakte en meer dan 600 miljoen euro aan totale investeringskost inclusief BTW. Dit betekent dat er dus aanvragen werden ingediend voor bijna het dubbel van het totale budget dat werd vooropgesteld voor dit DBFM-programma. De clusters werden volledig zelf samengesteld door de betrokken inrichtende macht(en). De aanvragen van het gesubsidieerd onderwijs kregen een dossiernummer volgens datum van indiening bij AGION.

Er werden 31 aanvragen ingediend voor projecten van het vrij gesubsidieerd onderwijs (VGO). Er zijn 7 clusters ingediend van 2 tot 6 aanvragen, goed voor in totaal 24 aanvragen of projecten.

Daarnaast hebben 7 aanvragen betrekking op 1 project waarbij de aanvraag van vzw KOR te Lier een optie heeft om tot de cluster van vzw KOBA toe te treden.

Er werden 12 aanvragen ingediend voor projecten van het officieel gesubsidieerd onderwijs (OGO). Naast de clusters voor Antwerpen-Brecht, Gent-Ninove en Lochristi hebben de gemeenten Destelbergen, Wijnegem en Dilbeek een project ingediend. De gemeente Dilbeek heeft zijn aanvraag opgenomen in een cluster met projecten vanuit het vrij onderwijs.

Er werden 9 aanvragen ingediend bij de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs voor projecten van het Gemeenschapsonderwijs (GO!). Deze aanvragen werden verspreid over 2 clusters van respectievelijk 6 en 3 aanvragen.

Hieronder een overzicht van de 52 ingediende aanvragen (zie verder voor meer info):

Dossiernummer	#	Project	Gemeente	Net
001_O_Lochristi_Cluster	1	basisschool Beervelde	Lochristi	OGO
	2	gemeentelijke lagere school	Lochristi	OGO
	3	gemeentelijke kleuterschool	Lochristi	OGO
002_V_Ieper_SintMaartensscholen	4	Sint-Maartensscholen	Ieper	VGO
003_V_Brussel_Ignatiusscholen	5	Ignatiusscholen	Brussel	VGO
004_V_BroedersVanLiefde_Cluster	6	Scholen Sint-Jozef	Gent (Zwijnaarde)	VGO
	7	Scholen Sint-Laurens	Zelzate	VGO
	8	Scholen Sint-Victor	Turnhout	VGO
	9	Technisch Heilig Hart Instituut en Pius X-college	Tessenderlo	VGO
005_V_Herentals_Bornem_Cluster	10	Sint-Jozefcollege en Sint-Jozefinstituut (kOsh Campus 23)	Herentals	VGO
	11	secundaire scholen	Bornem	VGO
	12	kleuterschool en sporthal	Bornem	VGO
006_O_Destelbergen_GemeentelijkeBasisschool	13	Gemeentelijke basisschool	Destelbergen	OGO
007_V_Maldegem_Poperinge_Wingene_Cluster	14	Campus Vrije lagere School en Vrije kleuterschool Centrum	Wingene	VGO
	15	Sint-Janscollege en OLV-Instituut	Poperinge	VGO
	16	virgo sapientiae, instituut zusters Maricolen, de ark I en I, kleuterschool	Maldegem	VGO
008_O_Gent_Ninove_Cluster	17	Fabiolalaan	Gent	OGO
	18	Steenakker	Gent	OGO
	19	basisschool De Lettertuin	Ninove	OGO
009_V_Gent_HTISA	20	HTI Sint-Antonius	Gent	VGO
010_V_O_Kaprijke_Wetteren_Dilbeek_Cluster	21	vrije basisschool De Kap(r)oenen	Kaprijke	VGO
	22	Mariagaard	Wetteren	VGO
	23	Regina Caeli	Dilbeek	VGO
	24	Sint-Alenaschool	Dilbeek	VGO
	25	gemeentelijke basisschool Wolsem	Dilbeek	OGO
011_V_Lanaken_ScholengemeenschapLanaken	26	Sint-Vincentiusmiddenschool, Heilig Hartcollege en instituut Sparrendal	Lanaken	VGO
012_O_Antwerpen_Brecht_Cluster	27	gemeentelijke basisschool De Sleutelbloem	Brecht	OGO
	28	basis- en secundaire school Cadix	Antwerpen	OGO
	29	de Leerexpert	Deurne	OGO
013_V_Brussel_StMichel	30	scholencluster St. Michelsite	Sint-Jans-Molenbeek	VGO
014_V_Gent_VZWKOGA	31	Sint-Lievenscollege, Vrije Handelsschool Sint-Joris, internaat	Gent	VGO
015_O_Wijnegem_GemeentebestuurWijnegem	32	Gemeentelijke lagere school De Notelaar	Wijnegem	OGO
016_V_Lier_VZWKOR	33	Campus Sint-Ursula	Lier	VGO
017_V_Antwerpen_VZWKOBA_Cluster	34	St.-Norbertusinstituut - Sec. Handelsschool St.-Lodewijk	Antwerpen	VGO
	35	Technicum Noord-Antwerpen	Antwerpen	VGO
	36	Moretus (bovenbouw)	Ekeren	VGO
	37	GVBS JOMA	Merksem	VGO
	38	GVBS Sint-Catherina	Stabroek	VGO
	39	Sint-Jan Berchmanscollege	Malle	VGO
018_V_Antwerpen_Wilrijk_Cluster	40	Lucernacollege	Antwerpen	VGO
	41	Steinerschool Lohrangrin	Wilrijk	VGO
019_V_Roeselare_Ardooie_Cluster	42	Campus Oost	Ardooie	VGO
	43	Campus Noord	Roeselare	VGO
020_GO_Cluster_1	44	Kleuterschool 't Notendopje	Wijnegem	GO!
	45	BA Campus Zandvoort	Mechelen	GO!
	46	Campus Alicebourg	Lanaken	GO!
	47	BuO De Brug en BS De Krekel	Haaltert	GO!
	48	basisschool De Croly	Ronse	GO!
020_GO_Cluster_2	49	basisschool Voskenslaan	Gent	GO!
	50	basisschool Kiliaan	Duffel	GO!
	51	BuSO en BuBa de 3master	Kasterlee	GO!
	52	campus Leopoldsburg	Leopoldsburg	GO!

4. Verdeling tussen de onderwijsnetten

Artikel 15 van het decreet voorziet een jaarlijkse machtiging van maximaal 22,5 miljoen euro (zonder indexatie) voor de DBFM-toelage (de betoelaging van de beschikbaarheidsvergoedingen). Deze decretale subsidiemachtiging begrenst de budgettaire investeringsruimte van het programma.

Overeenkomstig artikel 11 van het decreet gebeurt de verdeling van de totale budgettaire investeringsruimte tussen de onderwijsnetten met het oog op de realisatie van de projectspecifieke DBFM-overeenkomsten op basis van de toepassing van Onderwijsdecreet II (OD II).

Voor de toepassing van de verdeelsleutel uit Onderwijsdecreet II op de 22,5 miljoen euro voor de jaarlijkse DBFM-toelage worden aannames gebruikt die toepasselijk zijn in een PPS-omgeving, waarbij rekening gehouden wordt met de specifieke kenmerken van dit programma (o.a. 30-jarige terbeschikkingstelling, investeringskost wordt terugbetaald via de BBV¹ en de decretaal voorziene subsidiepercentages). Op basis van deze parameters wordt een omrekening gemaakt van het voorziene investeringsbudget (de maximale DBFM-toelage) naar het bouwvolume (de gebouwoppervlakte) per onderwijsnet.

Dit geeft de volgende verdeling:

	m ²	Aandeel
GO!	29 358	18,37%
VGO	105 622	66,09%
OGO	24 838	15,54%
Totaal	159 818	100,00%

Het voorziene totale jaarlijkse budget van 22,5 miljoen euro voor de DBFM-toelage stemt dus overeen met een totale bruto-gebouwoppervlakte van 159.818 m² aan schoolgebouwen (lokale onderwijs/diensten, lokale lichamelijke opvoeding en technische lokalen).

De vooropgestelde oppervlakte is uiteraard maar een raming of aanname. De effectief te realiseren oppervlakte zal vooral bepaald worden door de prijszetting en risico-allocatie van de private partners en de financiële marktomstandigheden bij de vastlegging van de projectspecifieke BBV en de toelage daarop. Bij de opgegeven oppervlaktes dient dus het nodige voorbehoud gemaakt te worden.

---

¹ BBV: bruto beschikbaarheidsvergoeding

5. Beoordeling van de ingediende aanvragen

5.1 opdracht van AGION

Overeenkomstig artikel 11 van het decreet geeft AGION aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, na beoordeling van de ingediende aanvragen op basis van de decretale criteria, in een schriftelijk verslag zijn advies over de selectie en rangschikking van de aanvragen van het gesubsidieerd onderwijs. Het GO! bezorgt zijn advies met betrekking tot de GO!-projecten, zoals afgetoetst aan de decretale selectiecriteria, rechtstreeks aan de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs.

De Vlaamse Regering beslist uiteindelijk, op grond van het advies van AGION en op basis van het advies van het GO!, op voorstel van de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs, over de selectie en rangschikking van de scholenbouwprojecten waarbij de beschikbare budgettaire investeringsruimte tussen de onderwijsnetten zoals voorgeschreven door het decreet wordt verdeeld.

Overeenkomstig het DBFM-decreet ondersteunt het projectbureau AGION bij de voorbereiding van de ingediende aanvragen met het oog op de uiteindelijke selectie en rangschikking van de projecten/projectclusters door de Vlaamse Regering.

Voorliggend advies heeft dus enkel betrekking op de inhoudelijke beoordeling, de selectie en rangschikking van de 43 aanvragen ingediend voor scholenbouwprojecten van het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs.

5.2 administratief nazicht van de aanvragen

De 43 ontvangen aanvragen van het gesubsidieerd onderwijs werden eerst nagezien op volledigheid en correctheid.

Bij de scholen werd nadere verduidelijking opgevraagd met betrekking tot de ingediende bouwprogramma's en de ingevulde AGION-informatieformulieren voor zover dit noodzakelijk was voor het verder onderzoek van de ingediende aanvragen. Een aantal aanvraagdossiers waren immers onduidelijk of onvolledig m.b.t. de opgenomen oppervlaktegegevens. Deze bijkomende verduidelijkingen zorgden waar nodig voor een actualisatie van de bij indiening opgegeven projectoppervlakten en van de opgegeven kostenramingen. Gelet op de beschikbare budgettaire investeringsruimte en de verdeling op basis van gebouwoppervlakte is het van belang om een duidelijk en zo correct mogelijk zicht te hebben op de ingediende bouwprogramma's.

Het niet voldoen van een ingediend project aan de fysische of financiële normen zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2007 houdende vaststelling van de regels die de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding bepalen en van de fysische en financiële normen voor de schoolgebouwen, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding is op dit moment geen reden om het project niet in aanmerking te nemen, maar is uiteraard wel een decretale voorwaarde om later in aanmerking te komen voor de toekenning van een DBFM-toelage door AGION. Hetzelfde geldt voor de eigendomstitel of het zakelijk recht op de bouwgrond in hoofde van de inrichtende machten.

Voor de beoordeling van de aanvragen worden enkel de oppervlaktes schoolgebouwen meegenomen en de daarmee corresponderende investeringskosten. Een aantal projecten bevatten oppervlaktes die buiten de betoelaging door AGION vallen (bv. kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang) en worden dus gecorrigeerd voor de beoordeling.

Alle ingediende aanvragen zijn aanvaardbaar voor verdere beoordeling met oog op eventuele selectie.

Wat het vrij onderwijs betreft, gaat het om 7 projectclusters en 6 individuele projecten:

Cluster Broeders van Liefde	4 projecten
Cluster Herentals-Bornem	3 projecten
Cluster Wingene-Poperinge-Maldegem	3 projecten
Cluster Kaprijke-Wetteren-Dilbeek	5 projecten
Cluster KOBA 1	7 projecten
Cluster Lucerna-Steinerschool	2 projecten
Cluster SMI-ARKO	2 projecten
Sint-Maartensscholen Ieper	1 project
Ignatiuscholen Brussel	1 project
Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius Gent	1 project
Scholengemeenschap Lanaken	1 project
VGC - St. Michelsite Brussel	1 project
Katholiek Onderwijs Gent Agglomeratie	1 project

De Cluster Kaprijke-Wetteren-Dilbeek bestaat uit 4 projecten van het vrij onderwijs en één project van de gemeente Dilbeek voor de gemeentelijke basisschool Wolsem. Vandaar dat in de voorgaande tabel 32 i.p.v. 31 projecten worden vermeld voor het vrij onderwijs.

Het project voor Sint-Ursula van de vzw KOR Lier werd na formele goedkeuring door de betrokken schoolbesturen opgenomen in de Cluster KOBA 1 en wordt als dusdanig beoordeeld en dus niet als een afzonderlijk project.

Voor het officieel gesubsidieerd onderwijs (exclusief het project van de gemeente Dilbeek; zie hoger) gaat het om 3 clusters van projecten en 2 individuele projecten:

Cluster Gent-Ninove	3 projecten
Cluster Antwerpen-Brecht	3 projecten
Cluster Gemeente Lochristi	3 projecten
Gemeentelijke basisschool Destelbergen	1 project
Gemeentelijke lagere school Wijnegem	1 project

Het dossier van de gemeentelijke lagere school De Notelaar te Wijnegem moet samen worden gezien met het GO!-project dat in Cluster GO! 1 werd ingediend voor de kleuterschool 't Notendopje te Wijnegem. Het GO! en de gemeente Wijnegem wensen voor de 2 scholen een brede open campus te bouwen.

Zie **bijlage 1** voor een overzicht van de 43 ingediende aanvragen van het gesubsidieerd onderwijs met opgave van de geactualiseerde projectgegevens.

5.3 beoordelingscriteria

Overeenkomstig artikel 10 van het decreet worden de ingediende aanvragen door AGION op basis van 9 selectiecriteria beoordeeld met oog op selectie en rangschikking.

Deze beoordelingscriteria zijn:

1° de dwingende nood aan investering;

2° de minimale schaalgrootte van de scholenbouwprojecten en de homogeniteit van de projectcluster;

- 3° de planmatige aanpak;*
- 4° de financiële haalbaarheid;*
- 5° de duurzaamheid inclusief de energie-efficiëntie;*
- 6° de multifunctionaliteit;*
- 7° de mate waarin specifieke interne of externe factoren de vergunbaarheid of de realisatie van het scholenbouwproject of de projectcluster kunnen beïnvloeden of bemoeilijken, inclusief de mate waarin voorbereidende werken noodzakelijk zijn;*
- 8° de chronologie van de aanvragen op de reguliere wachtlijsten;*
- 9° de mogelijk te behalen meerwaarde in een DBFM-benadering.*

Deze 9 criteria werden in het model van aanvraagdossier voor de indieners nader toegelicht met per criterium een opgave van de mogelijke onderbouwing teneinde de indienende schoolbesturen toe te laten om daar rekening mee te houden bij de motivering van hun aanvraag.

5.4 gevolgde werkwijze van beoordeling

De inhoudelijke beoordeling van de 43 aanvragen ingediend door de inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs gebeurt aan de hand van de 9 criteria zoals expliciet opgesomd in het decreet. Het aantal, de verscheidenheid en de relevantie van deze criteria zorgen voor een adequaat en afgelijnd aftoetsingskader waartoe AGION is gebonden.

AGION heeft bij de beoordeling van de ingediende aanvragen - rekening houdend met het decretaal kader en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur - per criterium een aantal indicatoren of parameters gebruikt waaraan iedere aanvraag werd afgetoetst. Deze parameters werden vooraf bepaald en waren ook opgenomen in het modeldocument van het aanvraagdossier. Op die manier werden de criteria maximaal geobjectiveerd en werden de aanvragen bij de beoordeling gelijk en transparant behandeld. Voor de toetsing van de aanvragen aan de decretale criteria werden de volgende **indicatoren of parameters** gebruikt:

criterium 1: dwingende investeringsnood

Indicatoren:

- 1) slechte toestand van bestaande gebouwen (uitgesproken structurele of bouwfysische gebreken)
- 2) aanwezigheid van tijdelijke constructies
- 3) de instelling beschikt niet over de noodzakelijke infrastructuur
- 4) aanhoudende sterke stijging van het aantal leerlingen gedurende de laatste jaren
- 5) de bruto-oppervlakte van de bestaande gebouwen ligt gevoelig onder de fysische norm
- 6) het project zorgt voor extra plaatsen/capaciteit
- 7) dure inhuring van gebouwen
- 8) aanwezigheid van negatief brandweerverslag of verslag/negatieve doorlichting van de onderwijsinspectie

criterium 2: minimale schaalgrootte en homogeniteit van de projectcluster

Indicatoren:

- 1) minimale investeringskost van 20 miljoen euro (inclusief BTW), bij voorkeur 40 à 50 miljoen euro per project(cluster) en – voor een project in een cluster – een minimale bruto-gebouwooppervlakte van 2.000 m²
- 2) de homogeniteit van de projectcluster (éénduidigheid van bestuur, bouwprogramma, geografische ligging etc.)

criterium 3: planmatige aanpak

Indicatoren:

- 1) de aanwezigheid van een masterplan
- 2) het project kadert in een langetermijnvisie/planning van het schoolbestuur
- 3) de levensduurbenadering van de infrastructuur (aanwezigheid van onderhoudsplan)
- 4) het project kadert binnen de visie van het schoolbestuur op mobiliteit en toegankelijkheid
- 5) het project is een doordachte vertaling van de pedagogische en maatschappelijke keuzes van de school

criterium 4: financiële haalbaarheid

Indicatoren:

- 1) kostenraming binnen de financiële norm (kostprijs per m²)
- 2) raming van eigen aandeel van de inrichtende macht in de beschikbaarheidsvergoeding
- 3) financiële draagkracht om het eigen aandeel te betalen (aanwezigheid van een financieel plan)

criterium 5: duurzaamheid inclusief energie-efficiëntie

Indicatoren:

- 1) effect van het project op het rationeel energieverbruik
- 2) score na "quick scan" op instrument duurzame scholenbouw
- 3) keuze voor duurzame installaties of materialen
- 4) het project richt zich op de verbetering van het binnenklimaat, het akoestisch comfort, het visueel comfort en het sanitair
- 5) het project richt zich op de verbetering van de belevingswaarde en het welbevinden in de lokalen en op een innovatieve aanpak van duurzame, attractieve en veilige speelplaatsen

criterium 6: multifunctionaliteit

Indicatoren:

- 1) openstelling van de infrastructuur voor de lokale gemeenschap met opgave van een gebruiksrooster
- 2) aangetoonde samenwerking met lokaal bestuur en/of derden
- 3) integratie van andere (maatschappelijke) functies in het gebouw door samenwerking met derden
- 4) aandacht voor flexibiliteit en uitbreidbaarheid van het project (bij programma-, functie- en bestemmingswijzigingen)

criterium 7: vergunbaarheid en realiseerbaarheid

Indicatoren:

- 1) noodzaak aan voorbereidende werken (o.w.v. bodemvervuiling, oude funderingen, nutsleidingen, archeologie etc.) of de te ondernemen stappen (planologische instrumenten in opmaak, verwerving van de site etc.)
- 2) de aflijnbaarheid van het project op de site (fysieke en/of technische verbindingen met andere gebouwen etc.)
- 3) de complexiteit van het project (fasering, beschermde gebouwen, tijdelijke huisvesting, renovatie, aansluiting op/met bestaande gebouwen, burens etc.)
- 4) eerste contacten met vergunningverlenende overheid

Criterium 8: chronologie op de wachtlijst

Indicator:

- 1) de positie van het project op de reguliere wachtlijst voor het gesubsidieerd onderwijs (datum van indiening van het dossier bij AGION)

Criterium 9: de mogelijk te behalen DBFM-meerwaarde

Voor de beoordeling van dit belangrijk criterium werd beroep gedaan op de expertise van het Vlaams Kenniscentrum PPS. Daartoe werd een door het schoolbestuur in te vullen modelfiche opgenomen in het aanvraagdossier. In huidig stadium kan op basis van de beschikbare informatie enkel een kwalitatieve analyse uitgevoerd worden met betrekking tot de kans dat de vooropgestelde meerwaarde zich kan voltrekken. Er werd bij de beoordeling van dit criterium gefocust op fundamentele elementen die belemmerend kunnen zijn voor het realiseren van DBFM-meerwaarde die niet of in mindere mate aan bod komen in de andere criteria. Projecten zonder onmiddellijke indicaties van fundamentele knelpunten krijgen een positieve beoordeling. AGION heeft de beoordeling door het Vlaams Kenniscentrum PPS meegenomen in het advies over de selectie en rangschikking van de aanvragen.

Hiermee is een duiding gegeven over de 9 decretale criteria.

De minimale schaalgrootte van de projecten en de homogeniteit van de cluster is een belangrijk criterium voor dit DBFM-programma. Om schaalvoordelen mogelijk te maken, een voldoende investeringskost te verkrijgen, marktconcurrentie te vergroten en transactiekosten te beperken wordt een project of projectcluster vooropgesteld van bij voorkeur 40 à 50 miljoen euro met een minimum van 20 miljoen euro, zoals ook wordt vermeld in de memorie van toelichting bij het decreet en in de conceptnota Masterplan Scholenbouw. Binnen een cluster worden projecten met een minimale gebouwoppervlakte van 2.000 m² vooropgesteld omwille van de PPS-waardigheid. De ervaringen uit het lopende DBFM-programma Scholen van Morgen zijn ook dat het niet evident is om kleine projecten aan te besteden binnen een DBFM-formule. Deze minimumgrenzen m.b.t. kostprijs en omvang geven een concrete invulling aan het criterium van de schaalgrootte binnen deze DBFM-formule. De gevraagde schaalgrootte werd expliciet vermeld in de gelanceerde projectoproep en in het modeldocument van aanvraagdossier dat de scholen dienden te gebruiken. Projecten of projectclusters die niet voldoen aan deze minimumgrenzen komen dan ook niet in aanmerking voor het nieuwe DBFM-programma.

In het kader van een DBFM-project wordt vooral nieuwbouw aanbevolen en wordt renovatie afgeraden teneinde de PPS-waardigheid te verhogen.

Er wordt bij de beoordeling van de aanvragen voldoende aandacht besteed aan de dwingende nood van de investering (creatie van extra capaciteit etc.) en de multifunctionaliteit van het project. Ook de duurzaamheid van het ingediende project wordt afgetoetst.

Bij het criterium financiële haalbaarheid dient het schoolbestuur aan te tonen over voldoende financiële draagkracht te beschikken om het eigen aandeel in de beschikbaarheidsvergoeding te kunnen betalen.

Er wordt voorrang gegeven aan projecten die reeds opgenomen zijn op de reguliere wachtlijsten.

Het Team Vlaams Bouwmeester heeft een eerste ruimtelijke en planologische aftoetsing gemaakt van de ingediende projecten. AGION heeft dit meegenomen bij de beoordeling van de criteria planmatige aanpak en vergunbaarheid/realiseerbaarheid. Hierbij werd ook gekeken naar de "rijpheid" van een project. Voor sommige projecten is nog heel wat (denk)werk nodig om te komen

tot een duidelijk(e)/deftig(e) bouwprogramma/projectdefinitie. Bij andere dossiers liggen al plannen etc. op tafel of is er al een (ontwerp van) projectdefinitie.

Bij de toetsing van de aanvragen aan de beoordelingscriteria wordt door AGION een **scorebepaling** gebruikt. Alle decretale criteria worden op punten gescoord. Daarbij wordt een waarderingschaal gehanteerd: "0" (matig) - "1" (goed) - "2" (zeer goed) en "3" (uitstekend). Een eventuele negatieve beoordeling op een criterium betekent dat niet wordt voldaan aan het criterium en vertaalt zich in een score "-". De criteria "schaalgrootte en homogeniteit" en "DBFM-meerwaarde" zijn zoals aangegeven heel belangrijk voor dit programma en wegen dan ook zwaarder door bij de beoordeling. De plaats op de reguliere wachtlijst wordt ook gebruikt om de projecten die na beoordeling aan de criteria ex aequo eindigen te kunnen rangschikken. Er wordt daarbij voorrang gegeven aan de (oudste) wachtlijstdossiers.

De criteria worden in eerste instantie afgetoetst op niveau van het ingediende aanvraagdossier (het project). In het geval van een cluster van meerdere projecten wordt bij de beoordeling van de projectcluster voor ieder criterium – met uitzondering van de criteria schaalgrootte/homogeniteit en DBFM-meerwaarde die op clusterniveau worden beoordeeld - het gemiddelde genomen van de afzonderlijke beoordelingen van de projecten om tot een uiteindelijke score en beoordeling van de projectcluster te komen.

Deze scorebepaling werd afgetoetst met het projectbureau.

De projecten en projectclusters die voldoen aan de opgegeven selectiecriteria worden verder beoordeeld (zie hierna) met het oog op het advies van AGION over de selectie en de rangschikking.

5.5 beoordeling

Binnen AGION werden de aanvragen beoordeeld door een multidisciplinair team. AGION heeft zich voor de beoordeling van de aanvragen gebaseerd op de aanvraagdossiers zoals ingediend en eventueel aangevuld met nadere verduidelijking vanwege de indieners voor zover dit noodzakelijk was voor de beoordeling van de aanvraag. Zo werd voor het project Ignatius scholen Brussel verduidelijking gevraagd met betrekking tot de financiële haalbaarheid en werd voor het project Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius Gent verduidelijking gevraagd m.b.t. het bestaande onderhoudssysteem.

Voor ieder project/projectcluster werd een afzonderlijke fiche opgemaakt met de volgende gegevens:

- Dossiernummer
- Ja/nee als aanduiding of het project/de projectcluster weerhouden werd of niet
- Rangschikking (indien weerhouden)
- Globale beoordeling van de projectcluster of het individueel ingediende project.
- Projectgegevens: bouwlocatie, onderwijsnet, onderwijsniveau en provincie
- Bruto-oppervlaktes nieuwbouw en/of verbouwing, opgave van omgevingswerken
- Raming investeringskost en kostprijs per m²
- Gegevens van de projectcluster
- Relatie met de AGION-wachtlijst (dossiernummer, datum van indienen, subsidiebedrag)
- Omschrijving van het project
- Betrokken inrichtende macht(en)
- Betrokken instelling(en)
- Betrokken vestigingsplaats(en)
- Contactpers(o)on(en)

5.5.1 niet-weerhouden aanvragen

Onderstaande 3 aanvraagdossiers voldoen niet aan de selectiecriteria en worden niet weerhouden.

Cluster Lochristi

Deze cluster bestaat uit 3 verschillende aanvragen/projecten die elk kleiner zijn dan 2.000 m² voor een totale investeringskost van 8,4 miljoen euro en voldoet dus niet aan de gestelde schaalgrootte. Gelet op de beperkte schaalgrootte, het versnipperde bouwprogramma, het niet aantonen van de potentiële DBFM-meerwaarde en de negatieve beoordeling van planmatige aanpak en duurzaamheid wordt de aanvraag Cluster Lochristi niet weerhouden.

Gemeentelijke basisschool Destelbergen

Dit alleenstaand project heeft een beperkte gebouwoppervlakte van 3.852 m² en een totale investeringskost van 7,4 miljoen euro en voldoet dus niet aan de gestelde minimumvoorwaarden voor dit DBFM-programma. Gelet op de beperkte schaalgrootte, de risico's m.b.t. cultureel erfgoed en de negatieve beoordeling van vergunbaarheid/realiseerbaarheid en potentiële DBFM-meerwaarde wordt deze aanvraag niet weerhouden.

St. Michelsite Brussel

Dit project werd ingediend door de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) die optreedt als lasthebber van twee inrichtende machten (vzw Sint-Goedele Brussel en vzw Katholiek Onderwijs Brussel Annuntiaten). De VGC heeft daarbij een overeenkomst afgesloten met de private ontwikkelaar Kairos nv die de projectsite volledig controleert. Aan de betrokken vzw's zal door middel van een erfpachtovereenkomst een erfpacht worden toegestaan door de private eigenaar. De VGC wordt belast met de aanbestedingsprocedure voor de aanduiding van een private partner. Er is ook reeds een (definitief) ontwerp en de vergunningsaanvraag voor het project is reeds ingediend. Uit het dossier blijkt dat Kairos nv hierbij is opgetreden in de hoedanigheid van bouwheer.

Deze aanvraag werd voor advies voorgelegd aan DLA Piper, juridisch adviseur van het projectbureau. DLA Piper concludeert dat verschillende elementen in de aanvraag niet geheel compatibel blijken te zijn met het DBFM-decreet, inzonderheid (i) de specifieke eigenheid van een erfpachtovereenkomst (en de consequenties daarvan) in vergelijking met de karakteristieken van een DBFM-overeenkomst zoals decretaal voorzien, (ii) de reeds ingediende vergunningsaanvraag waardoor het niet duidelijk is welke ontwerpwerkzaamheden de aan te duiden private partner nog zal opnemen, alsook (iii) het gebrek aan garanties *c.q.* onduidelijkheid omtrent de vraag op welke wijze de erfpachtcanon zal worden bepaald en of de vergoeding zal worden betaald in functie van de al dan niet beschikbaarheid van de schoolinfrastructuur. Zoals gekend is de regeling van de gevolgen van niet-beschikbaarheid en het niet behalen van bepaalde prestatie-eisen een expliciete eis in het licht van de ESR-neutraliteit. Op basis hiervan is AGION van oordeel dat in deze fase de ingediende aanvraag niet weerhouden kan worden overeenkomstig het DBFM-decreet.

Het feit dat deze aanvraagdossiers niet weerhouden worden voor het DBFM-programma doet op geen enkele manier afbreuk aan de nood aan kwaliteitsvolle huisvesting in de betrokken instelling(en) of aan de maatschappelijke relevantie van de projecten.

5.5.2 weerhouden aanvragen

9 projectclusters en 6 individuele projecten – goed voor 38 projecten of een totale geraamde investeringskost inclusief BTW van 512.628.311,96 euro – van het gesubsidieerd onderwijs voldoen aan de opgegeven selectiecriteria en worden weerhouden.

Overzicht van de weerhouden aanvragen per onderwijsnet:

VGO	# projecten	Totale geraamde investeringskost
Cluster Broeders van Liefde	4	€ 73 349 009,98
Cluster Herentals-Bornem	3	€ 27 221 201,03
Cluster Wingene-Poperinge-Maldegem	3	€ 35 554 951,32
Cluster Kaprijke-Wetteren-Dilbeek	5	€ 35 354 871,70
Cluster KOBA 1	7	€ 57 927 838,77
Cluster Lucerna-Steinerschool	2	€ 20 299 815,88
Cluster SMI-ARKO	2	€ 37 913 166,70
Sint-Maartensscholen Ieper	1	€ 43 286 838,40
Ignatiuscholen Brussel	1	€ 25 307 684,44
Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius Gent	1	€ 20 977 467,84
Scholengemeenschap Lanaken	1	€ 26 533 021,97
Katholiek Onderwijs Gent Agglomeratie	1	€ 31 302 926,25

OGO	# projecten	Totale geraamde investeringskost
Cluster Gent-Ninove	3	€ 22 534 608,69
Cluster Antwerpen-Brecht	3	€ 45 379 901,96
Gemeentelijke lagere school Wijnegem (*)	1	€ 9 685 007,03

(*) Het project voor de gemeentelijke lagere school De Notelaar te Wijnegem voldoet individueel niet aan de gevraagde minimale schaalgrootte en wordt dan ook enkel worden weerhouden in combinatie met het GO!-project voor de kleuterschool 't Notendopje te Wijnegem zoals opgenomen in de Cluster GO! 1. Het GO! en de gemeente Wijnegem wensen namelijk voor de 2 basisscholen een brede open campus te bouwen.

6. Rangschikking en selectie

De 38 weerhouden aanvragen voor het gesubsidieerd onderwijs worden gerangschikt op basis van de opgegeven criteria en de bijhorende scorebepaling. **Bijlage 2** bevat een overzicht van de rangschikking met de scores per criterium.

Deze **rangschikking** geeft volgend resultaat per onderwijsnet:

Vrij gesubsidieerd onderwijs:

Nr.		# projecten	Oppervlakte Schoolgebouwen (m ²)	Totale geraamde investeringskost
1	Sint-Maartensscholen Ieper	1	20.800	€ 43 286 838,40
2	Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius Gent	1	10.080	€ 20 977 467,84
3	Cluster Broeders van Liefde	4	35.342	€ 73 349 009,98
4	Cluster KOBA 1	7	28.018	€ 57 927 838,77
5	Ignatiuscholen Brussel	1	12.450	€ 25 307 684,44
6	Katholiek Onderwijs Gent Agglomeratie	1	15.102	€ 31 302 926,25
7	Cluster Wingene-Poperinge-Maldegem	3	17.322	€ 35 554 951,32
8	Cluster SMI-ARKO	2	18.291	€ 37 913 166,70
9	Scholengemeenschap Lanaken	1	12.760	€ 26 533 021,97
10	Cluster Kaprijke-Wetteren-Dilbeek (*)	5	17.003	€ 35 354 871,70
11	Cluster Lucerna-Steinerschool	2	9.793	€ 20 299 815,88
12	Cluster Herentals-Bornem	3	13.132	€ 27 221 201,03

(*) In de Cluster Kaprijke-Wetteren-Dilbeek zit het project van de gemeente Dilbeek (officieel gesubsidieerd onderwijs) inbegrepen, goed voor 2.009 m² en een investeringskost van 4 177 622,87 euro.

Voor het vrij gesubsidieerd onderwijs komt een totale schoolgebouwooppervlakte van 208.084 m² met een totale geraamde investeringskost van € 430 851 171,41 euro in aanmerking voor dit DBFM-programma.

Officieel gesubsidieerd onderwijs:

Nr.		# projecten	Oppervlakte Schoolgebouwen (m ²)	Totale geraamde investeringskost
1	Cluster Antwerpen-Brecht	3	21.556 m ²	€ 45 379 901,96
2	Cluster Gent-Ninove	3	10.818 m ²	€ 22 534 608,69
3 (*)	Gemeentelijke lagere school Wijnegem	1	4.655 m ²	€ 9 685 007,03

Voor het officieel gesubsidieerd onderwijs komt een totale schoolgebouwooppervlakte van 39.038 m² met een totale geraamde investeringskost van 81 777 140,55 euro in aanmerking voor dit DBFM-programma.

(*) Het project van de gemeente Wijnegem wordt enkel weerhouden mits opname in de Cluster GO! 1 (wegens anders te klein).

Bij de **selectie** van de projecten voor dit DBFM-programma op basis van de rangschikking van de weerhouden aanvragen wordt rekening gehouden met de totale budgettaire investeringsruimte en de verdeelsleutel tussen de onderwijsnetten (zie punt 4.). De weerhouden projecten en projectclusters van het gesubsidieerd onderwijs overstijgen in sterke mate de beschikbare budgettaire investeringsruimte (22,5 miljoen euro aan jaarlijkse DBFM-toelage) zoals omgezet in een geraamde bruto-gebouwoppervlakte per net:

Gebouwoppervlakte	Budget – OD II	Weerhouden aanvragen
Vrij gesubsidieerd onderwijs	105.622 m ²	208.084 m ²
Officieel gesubsidieerd onderwijs	24.838 m ²	39.038 m ²
TOTAAL	130.460 m ²	247.122 m ²

Binnen de budgettaire grens zoals op heden aangegeven door de Vlaamse Regering kunnen op dit moment niet alle weerhouden aanvragen worden geselecteerd voor realisatie via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten.

Gelet op de beoordeling en de rangschikking van de aanvragen wordt voorgesteld om de volgende projecten en projectclusters te selecteren voor het projectspecifiek DBFM-programma binnen het heden gehanteerde budget:

Voor het vrij gesubsidieerd onderwijs:

Nr.		# projecten	Oppervlakte schoolgebouwen (m ²)	Cumul oppervlakte (m ²)
1	Sint-Maartensscholen Ieper	1	20.800	20.800
2	Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius Gent	1	10.080	30.880
3	Cluster Broeders van Liefde	4	35.342	66.222
4	Cluster KOBA 1	7	28.018	94.240
5	Ignatiuscholen Brussel	1	12.450	106.690

Deze 5 aanvragen – 2 projectclusters en 3 individuele projecten - omvatten 14 scholenbouwprojecten met een totale geraamde investeringskost van 221 miljoen euro. Het te realiseren bouwvolume overschrijdt hiermee het beschikbare contingent aan gebouwoppervlakte voor het vrij gesubsidieerd onderwijs (zoals geraamd op 105.622 m²; zie hoger) in beperkte mate, namelijk met 1.068 m².

Voor het officieel gesubsidieerd onderwijs:

Nr.		# projecten	Oppervlakte schoolgebouwen (m ²)	Cumul oppervlakte (m ²)
1	Cluster Antwerpen-Brecht	3	21.556	21.556

Deze cluster omvat 3 deelprojecten met een totale geraamde investeringskost van 45 miljoen euro. Het geraamde beschikbare contingent aan gebouwoppervlakte voor het officieel gesubsidieerd onderwijs bedraagt 24.838 m² en wordt hiermee niet overschreden. De volgende aanvraag op de

rangschikking voor het officieel gesubsidieerd onderwijs is de Cluster Gent-Ninove bestaande uit 3 deelprojecten en heeft een totale oppervlakte van 10.818 m². Deze cluster kan momenteel niet worden geselecteerd. Dit zou een overschrijding betekenen van het beschikbare contingent voor het officieel gesubsidieerd onderwijs met 7.536 m².

De 6 individuele projecten en projectclusters die voorgesteld worden voor selectie voor het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs hebben een geraamde totale investeringskost van 266 miljoen euro inclusief BTW en een te realiseren gebouwoppervlakte van 128.246 m² in totaal. Dit valt binnen het beschikbare contingent aan gebouwoppervlakte voor het gesubsidieerd onderwijs (zoals geraamd op 130.460 m²; zie hoger) overeenkomstig de voorziene jaarlijkse DBFM-toelage.

Zoals gemeld is er een beperkte overschrijding van het contingent voor het vrij onderwijs, terwijl het contingent voor het officieel onderwijs niet volledig wordt ingevuld.

De overige weerhouden aanvragen kunnen gelet op de rangschikking en de beschikbare investeringsruimte niet worden geselecteerd. Het strekt tot de aanbeveling om deze projecten op een reservelijst op te nemen met oog op een eventuele latere selectie mochten er projecten alsnog niet kunnen gerealiseerd worden.

Indien de Vlaamse Regering van oordeel zou zijn dat met respect voor de ODII sleutel de geschikte² clusters dienen geselecteerd te worden zou ook de cluster Gent-Ninove en het dossier Wijnegem van het OGO (dat deel uitmaakt van de cluster GO!) kunnen geselecteerd worden en voor het VGO het project Katholiek Onderwijs Gent Agglomeratie, de cluster Wingene-Poperinge-Maldegem en de cluster SMI-ARKO. De naleving van de decretaal bepaalde OD-II verdeling zou daarnaast ruimte maken voor bijkomende projecten voor het Gemeenschapsonderwijs. Een dergelijk scenario zou neerkomen op de volgende verdeling:

	m ²	Aandeel
GO!	43 754	18,37%
VGO	157 405	66,08%
OGO	37 029	15,55%
Totaal	238 188	100,0%

Hiermee correspondeert een geraamd investeringsvolume van 503,7 miljoen euro (inclusief BTW) en een jaarlijkse BBV-toelage van 33,53 miljoen euro. Dit zijn, zoals reeds is vermeld, steeds ramingen. De effectief te realiseren oppervlakte zal vooral bepaald worden door de prijszetting en risico-allocatie van de private partners en de financiële marktomstandigheden (zoals de rentestand) bij de vastlegging van de projectspecifieke BBV.

---

² Hier worden de clusters bedoeld die globaal meer dan de helft van de te behalen punten halen.

7. Advies

Gelet op de beoordeling van de ingediende aanvragen voor het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs op basis van de opgegeven selectiecriteria;

Gelet op de rangschikking van de weerhouden aanvragen;

Gelet op de totale beschikbare budgettaire investeringsruimte en de verdeelsleutel tussen de onderwijsnetten zoals voorzien in het decreet;

Adviseert AGION aan de Vlaams minister, bevoegd voor het onderwijs om aan de Vlaamse Regering voor te stellen om onderstaande 3 projectclusters (bestaande uit 14 deelprojecten) en 3 individuele projecten van het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs te selecteren voor het nieuwe, projectspecifieke DBFM-programma:

Voor het vrij gesubsidieerd onderwijs:

Project/projectcluster	Bouwlocatie	Onderwijs-niveau	Gebouw-oppervlakte
Sint-Maartensscholen	Ieper	SO	20.800 m ²
Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius	Gent	SO	10.080 m ²
Cluster Broeders van Liefde			
Scholen Sint-Jozef	Zwijnaarde	BuBa en BuSo	6.861 m ²
Scholen Sint-Laurens	Zelzate	BO en SO	6.853 m ²
Scholen Sint-Victor	Turnhout	BO en SO	5.311 m ²
Technisch Heilig Hart Instituut - Pius X-college	Tessenderlo	SO	16.317 m ²
Cluster KOBA 1			
St.-Norbertusinstituut – Secundaire Handelsschool St.-Lodewijk	Antwerpen	SO	8.500 m ²
Technicum Noord-Antwerpen	Antwerpen	SO en CVO	2.838 m ²
Moretus bovenbouw	Ekeren	SO	3.213 m ²
Gesubsidieerde vrije basisschool JOMA	Merksem	BO	3.033 m ²
Gesubsidieerde vrije basisschool Sint-Catherina	Stabroek	BO	2.014 m ²
Sint-Jan Berchmanscollege	Malle	SO	2.149 m ²
Campus Sint-Ursula	Lier	SO en BO	6.271 m ²
Ignatiusscholen	Brussel	SO	12.450 m ²

Voor het officieel gesubsidieerd onderwijs:

Project/projectcluster	Bouwlocatie	Onderwijs-niveau	Gebouw-oppervlakte
Cluster Antwerpen-Brecht			
Basis-en secundaire school Cadix	Antwerpen	BO en SO	5.973 m ²
De leerexpert	Deurne	BuBa en BuSo	12.679 m ²
Gemeentelijke basisschool De Sleutelbloem	Brecht	BO	2.904 m ²

AGION adviseert om de overige weerhouden aanvragen van het gesubsidieerd onderwijs op een reservelijst op te nemen met oog op een eventuele latere selectie mochten er projecten alsnog niet kunnen gerealiseerd worden.